

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.057/2024/5.

A felperes:

(felperes neve) (lakcíme., tartózkodási hely: X bv. intézet)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Gyuris Ágnes Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Gyuris Ágnes; ügyvédi iroda címe.)

Az alperes:

(alperesi bv. intézet neve) (székhelye.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Némethy Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Némethy Barbara; (ügyvédi iroda címe))

A per tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése és sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Szegedi Törvényszék 20.P.20.058/2022/60.)

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperes, 20.P.20.058/2022/60. és Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.057/2024/3.

R É S Z Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, annak nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatja meg, hogy a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét 80 000 (nyolcvanezer) Ft-ra, az elsőfokú eljárási illetéket 82 920 (nyolcvankettőezer-kilencszázhusz) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak a NAV illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig 1832 (ezernyolcszázharminckettő) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ezt meghaladóan feljegyzett 42 238 (negyvenkettőezer-kettőszázharmincnyc) Ft másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az illetékfizetési kötelezettség a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2019. november 28. napjától az alperesi bv. intézet különböző objektumaiban tölti szabadságvesztés büntetését.

A kereset és az ellenkérelem

[2] A felperes 2022. március 29. napján előterjesztett keresetében kérte az alperest kötelezni 6 890 800 Ft tőke és annak a kifizetésig járó Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) szerinti késedelmi kamata megfizetésére. Kérte továbbá az alperes perköltségben való marasztalását a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 3. § (2) bekezdése alapján azzal, hogy jogi képviselője nem tartozik áfa körbe. Keresete jogalapjaként a Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdését, 2:43. § a) pontját, 2:52. § (1) és (2) bekezdését, 2:54. § (1) bekezdését, az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdését és az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkét jelölte meg.

[3] Állítása szerint az alperesi intézményben elhelyezési körülményei a keresetlevélben részletezettek szerint nem voltak megfelelőek, az alperes nem biztosította számára a köszvénybetegsége miatt indokolt diétát, ok nélkül tagadta meg foglalkoztatását, továbbá a rabszállításkor használt gépjárművek nem voltak biztonságosak. Az ebből származó személyiségi jogsértés jogkövetkezményeként sérelemdíj megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

[4] A perfelvételi szakban keresetét többször megváltoztatta:

[5] A 9. sorszámú beadványában keresete összecszerűségét pontosította. Előadta, 691 napot töltött az alperesi intézményben. A megjelölt jogsértő magatartásokkal összefüggésben napi 10000 Ft sérelemdíjra tart igényt, így keresete 6 910 000 Ft tőke és járuléka megfizetésére irányult.

[6] A 22. sorszámú beadványában tett nyilatkozata szerint nem tartotta fenn a nem megfelelő elhelyezési körülményekre vonatkozó keresetét, ennek figyelembevételével az érvényesíteni kívánt sérelemdíj összegét 2 100 000 Ft-ra leszállította. Számszaki levelezése szerint 700 napra a fenntartott három jogsértő magatartáshoz kapcsolódóan napi 3000 Ft sérelemdíjat igényelt.

[7] A 2022. december 8. napon tartott tárgyaláson (26. sorszámú jegyzőkönyv) keresetét ismét megváltoztatta, akként nyilatkozott, hogy a szállítással kapcsolatos sérelmekkel összefüggésben nem kíván igényt érvényesíteni, ezért a fenntartott jogsértőnek tekintett magatartással (diéták, étrend, foglalkoztatás hiánya) összefüggésben 2000 Ft napi díjtétellel számolva 1 382 000 Ft-ra „szállította le” a keresetét.

[8] Az alperes elsődlegesen alaki védekezéssel élt, kérte az eljárás megszüntetését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 176. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással.

[9] Érdemi védekezése a kereset elutasítására irányult. Valamennyi állított jogsértő magatartással összefüggésben részletes védekezést adott elő. A szállítással kapcsolatos jogsérelemmel összefüggésben hivatkozott arra is, hogy az nem volt a bv. kártérítési eljárásnak a tárgya, így az nem képezheti jelen per tárgyát sem. Eltúlzottnak tekintette a sérelemdíj összegét is.

[10] Kérte a felperes perköltségben való marasztalását, az ellenkérelméhez költségjegyzéken az IM r. 3. §-ára utalással bruttó 437 566 Ft ügyvédi munkadíjat, továbbá tárgyalásonként bruttó 80 000 Ft-ot számított fel.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 251 300 Ft perköltséget, továbbá az államnak 414 600 Ft eljárási illetéket.

[12] Határozatának részletesen kifejtett indokai szerint alaptalannak találta a felperes fenntartott, az egészségi állapotának megfelelő diéta biztosításával, illetve a foglalkoztatás megtagadásával kapcsolatos igényét.

[13] A Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes által az IM r. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján felszámított, a 3. § (6) bekezdése alapján az elvégzett munkával arányosan a keresetmódosításra is tekintettel csökkentett – általános forgalmi adóval növelt – ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére. A Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest költségfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett illeték viselésére, amelynek összegét a keresetleszállítást megelőző 6 910 000 Ft pertárgyérték alapján határozta meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[14] A felperes az elsőfokú ítélet perköltség és illeték fizetésére kötelező rendelkezése ellen terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a bíróság az alperes részére fizetendő perköltség összegét 80 000 Ft-ra, az állam javára fizetendő illetéket 60 023 Ft-ra szállítsa le és engedélyezze ezen összegek ítélet jogerőre emelkedésétől számítottan 24 havi egyenlő részletben történő megfizetését. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását az IM r. 2. §-a alapján. Álláspontja szerint mind a perköltség, mind pedig az illetékfizetési kötelezettsége alapjául a leszállított keresete szerinti perérték 1 382 000 Ft vehető figyelembe. Érvelése szerint a kereset leszállítása folytán az alperesi képviselőnek lényegesen kevesebb munkát kellett az ügy képviselésére fordítani. Előadta továbbá, hogy jelenleg hosszabb időtartamú szabadságvesztés büntetését tölti, így a költségeket kizárólag a bv. keretek közt végzett munka utáni bérezésből tudja fizetni. Költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet nem tudott előterjeszteni, mert rokonai a szükséges nyomtatványokat nem tudták igazoltatni.

[15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[16] A fellebbezés részben alapos.

[17] A háromtagú pertárgyfogalomból (kereseti kérelem, jogállítás, tényállítás) következően a felperes előterjesztett keresete valódi tárgyi keresethalmazat. A felperes azonos jogalapon (személyiségi jogának megsértése) eltérő tények (elhelyezési körülmények, megfelelő diéta biztosításának hiánya, foglalkoztatási kötelezettség elmulasztása, nem biztonságos szállítási körülmények) alapján kívánt sérelemdíj iránti igényt érvényesíteni, külön-külön megjelölve az állított jogsértő magatartások okozta hátrány kompenzálására alkalmas sérelemdíj összegét. Ebből következően az arra vonatkozó nyilatkozatai, amely szerint az elhelyezési körülményekre, valamint a biztonságos szállítás hiányára alapított igényét nem tartotta fenn, nem keresetleszállításként, hanem a Pp. 342. § (2) bekezdése alapján részleges elállásként értékelendő. Részleges elállás esetén a bíróságnak a Pp. 242. § (2) bekezdése, illetve a 242. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 241. §-a alapján kell eljárnia.

[18] Az elsőfokú bíróság az elállással érintett kereset tekintetében döntést nem hozott, ezért az ítéltábla ítéletét részítéletnek tekintette [Pp.341. § (2) bekezdés].

[19] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú részítélet perköltség és illeték fizetésére kötelező rendelkezését bírálhatta felül.

[20] A felperes fenntartott kereseti kérelmei megalapozatlannak bizonyultak, azokat az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett rendelkezéseivel elutasította. Erre tekintettel a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperes perköltségének a megfizetésére. A fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti [Pp. 81. § (1) bekezdés]. Az alperes perköltségét az IM r. 3. §-a alapján számította fel, az elsőfokú ítéletben szereplő eltérő jogszabályhely megjelölés (IM r. 2. §) nyilvánvaló elírás. Az IM r. 3. § (2) bekezdése a felszámítható ügyvédi munkadíj összegét a pertárgyértékhez köti. A fenntartott kereseti kérelmekhez kapcsolódó pertárgyérték a fentiekben kifejtettekre tekintettel 1 382 000 Ft (691 nap x 2000 Ft), amelynek alapulvételével az IM r. 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. §-a szerint meghatározható ügyvédi munkadíj összege 69 100 Ft. Erre tekintettel az ítéltábla a felperes által fizetendő perköltség összegét – a másodfokú bíróság Pp. 370. § (1) bekezdésében rögzített fellebbezési kérelem korlátaival való kötöttségére figyelemmel – 80 000 Ft-ra leszállította.

[21] Az ítéltábla nem látott lehetőséget a perköltség fizetésére vonatkozó teljesítési határidő módosítására. A Pp. 344. § (1) bekezdése alapján a teljesítési határidő általános mértéke 15 nap. A Pp. 344. § (2) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy a bíróság a kötelezettség részletekben történő teljesítését rendelje el, ha ez a felek méltányos érdekeinek mérlegelése alapján, illetve a kötelezettség természete miatt indokoltnak mutatkozik. A felek méltányolandó érdekei körében kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyainak, továbbá a jogosult oldalán a teljesítéshez fűződő érdeknek. A felperes állítja, hogy a perben felmerült költség teljesítésének egyetlen forrása a büntetés végrehajtási intézményben végzett munkájából származó keresménye. Ez lehet olyan méltányolandó körülmény, amely alapot adhat a fizetési kötelezettségének részletekben való teljesítésének engedélyezésére. Vizsgálandó azonban, hogy az engedélyezett részletfizetés esetén fennáll-e a részletekben való teljesítés reális lehetősége. A felperes a keresetét éppen arra alapította, hogy az alperes a foglalkoztatási kötelezettségének nem tett eleget, nem látja el munkával. Az elsőfokú bíróság által megállapított perorvoslati kérelemmel nem érintett tényállásból kitűnik

az is, hogy a felperes egészségi állapota sem teszi minden esetben lehetővé a munkavégzést. Ilyen körülmények között pedig kisebb számú részletekben való teljesítésnek nincs reális esélye, a 24 havi részletben való teljesítés engedélyezése pedig a jogosult oldalán eredményez súlyos méltánytalanságot. Mindezekre tekintettel az ítéltábla alaptalannak ítélte a teljesítési határidő megváltoztatására irányuló fellebbezést.

[22] A felperes az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési joga miatt nem fizette meg a kereset megindításával egyidejűleg az eljárási illetéket. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 38. §-a alapján az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez. Az illetékfizetési kötelezettség meghatározásánál az Itv. 39. § (1) bekezdése alapján a keresettel érvényesített és a részítélettel elbírált igényt kell a bíróságnak figyelembe vennie, amely a jelen esetben ugyancsak 1 382 000 Ft. Ehhez igazodóan a felperesnek 82 920 Ft elsőfokú eljárási illetéket kell fizetnie a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján.

[23] Az illeték részletekben való megfizetésének engedélyezésére a bíróság hatáskörrel nem rendelkezik, a fizetési kezdemények elbírálása az adóhatóság méltányossági jogkörének gyakorlásához kapcsolódik [Itv. 88. § (1) bekezdés].

[24] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben részítéletével [Pp. 383. § (4) bekezdés] helybenhagyta.

[25] A másodfokú eljárásban a fellebbezési perérték 525 877 Ft (perköltség: 171 300 Ft; illeték: 354 577 Ft), amelyből a fellebbezés 502 980 Ft erejéig bizonyult megalapozottnak (perköltség 171 300 Ft; illeték 331 680 Ft). Erre tekintettel a 22 897 Ft pervesztességéhez igazodóan köteles az 1832 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére [Pp. 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdés]. Az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti személyes illetékmentessége folytán feljegyzett további 40 238 Ft másodfokú eljárási illeték az állam terhére marad.

[26] A felperes a másodfokú eljárással kapcsolatos perköltségének a megtérítését az IM r. 2. §-ára alapítottnak kérte. Költségét azonban a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése alapján díjmegállapodás csatolásával és az igényelt perköltség összegének összegszerű megjelölésével nem számította fel. Az alperes részéről költségfelszámítás ugyancsak nem történt, ezért az ítéltábla a perköltség viseléséről nem rendelkezett. A peres felek a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk viselik [Pp. 83. § (5) bekezdés].

[27] Tájékoztatja a felperest, hogy a másodfokú eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. Megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget megállapító jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését és a bírósági ügyszámot. Figyelmezteti a felperest, amennyiben az illetéket az esedékességkor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[28] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2024. július 12.

Dr. Béri András sk.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.

Dr. Lengyel Nóra sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró